

KRONIKA

PROF. DR ZBIGNIEW KAMIŃSKI
1908—1961

W dniu 21 września 1961 r. zmarł nagle profesor nadzwyczajny dr Zbigniew Kamiński, Kierownik Katedry Ogólnej Hodowli Zwierząt Wyższej Szkoły Rolniczej w Krakowie i kierownik Zakładu Hodowli Doświadczalnej Zwierząt PAN.

Prof. dr Z. Kamiński urodził się w 1908 r. we Lwowie. Studia wyższe ukończył na Uniwersytecie Poznańskim, uzyskując w 1931 r. dyplom inżyniera rolnika. Początkowo pracował w administracji rolnej na terenie woj. nowogródzkiego, a następnie aż do wojny na Uniwersytecie Stefana Batorego w Wilnie w charakterze asystenta przy Katedrze Fizjologii Zwierząt i Nauki Żywnienia. W momencie wybuchu wojny brał czynny udział w walkach z Niemcami, został ciężko ranny w walkach nad Narwią i po przewiezieniu do Warszawy wzięty do niewoli. Jako inwalida zwolniony z jenieckiego szpitala wrócił do rodziny pod Krakowem.

Od roku 1944 wykładał na tajnych kursach uniwersyteckich. Po wojnie pracował początkowo jako samodzielnie wykładający adiunkt przy Katedrze Fizjologii i Nauki Żywnienia Zwierząt Uniwersytetu Jagiellońskiego, pełniąc równocześnie przez dwa lata funkcje dyrektora administracyjnego, a od 1950 r. został kierownikiem Katedry Żywnienia Zwierząt Gospodarskich. Po utworzeniu Wyższej Szkoły Rolniczej w Krakowie w 1954 r. objął Katedrę Ogólnej Hodowli Zwierząt, będąc zarazem prorektorem do spraw nauki. Tytuł doktora nauk uzyskał profesor Z. Kamiński w 1947 r. tytuł docenta w 1954 r., a profesora nadzwyczajnego w 1960 r.

Prof. dr Z. Kamiński pracował również przez szereg lat w Dziale Biologii Hodowlanej Instytutu Zootechniki, pełniąc funkcje zastępcy kierownika działu. Po przejściu do Zakładu Hodowli Doświadczalnej Zwierząt PAN objął kierownictwo Pracowni Genetyki Doświadczalnej Zwierząt, a w 1959 r. kierownictwo zakładu.

Działalność naukowa prof. Z. Kamińskiego obejmowała problematykę ogólnobiologiczną, nawiązującą do metod doskonalenia zwierząt gospodarskich. Można Go uważać za inicjatora stosowania metod genetyki populacji na terenie Polski. Z zagadnień, na które zwracał szczególną uwagę, wymienić można badania nad

wpływem organizmu matki na potomstwo i badania nad poprawieniem królika białego polskiego. Opublikował sam, jak i z współpracownikami szereg oryginalnych prac badawczych, artykułów naukowych i popularno-naukowych. Miał dużą łatwość popularyzowania nieraz zawiłych problemów biologicznych.

W kręgach zootechnicznych znany był ze swej długoletniej i ofiarnej pracy nad odnowieniem i rozwojem Polskiego Towarzystwa Zootechnicznego, którego był przez wiele lat prezesem bądź wiceprezesem, kierując zarazem najtrudniejszym odcinkiem działalności PTZ — akcją referatowo-dyskusyjną.

Był znaną i cenioną sylwetką na uczelni. Młodzież akademicka masowo uczęszczała na Jego ciekawie prowadzone wykłady. Na egzaminach był wymagający. Mniejszą uwagę przywiązywał do ilości posiadanych przez studenta wiadomości, zwracając natomiast szczególną uwagę na umiejętność ich wykorzystywania. Uczył młodzież myślenia i myślenia od niej wymagał.

Bliskie Jemu były sprawy dobra uczelni, a w szczególności rozwoju kadry asystenckiej, której był niejednokrotnym rzecznikiem, tak w trakcie pełnienia funkcji prorektora do spraw nauki, jak i w okresie późniejszym.

Był szczególnego typu zwierzchnikiem. Dając dużą swobodę badawczą, interesował się jednak żywo przebiegiem prac swych uczniów. Duży nacisk kładł na podnoszenie kwalifikacji młodej kadry naukowej, czego szczególnym wyrazem były kilkuletnie kursy organizowane na terenie krakowskiego zootechnicznego ośrodka akademickiego. Lubił żywe (czasem ostro prowadzone) dyskusje w zakładzie przezeń prowadzonym. W czasie swojej stosunkowo niedługiej działalności naukowej doktoryzował szereg osób. Za działalność naukową i dydaktyczną odznaczony został w 1961 r. Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski.

Przez ostatni okres Jego życia pochłaniały Go coraz bardziej sprawy organizacji i struktury nauk zootechnicznych w Polsce. Te niełatwe zagadnienia wpłynęły niekorzystnie na stan Jego zdrowia. Nauki zootechniczne w Polsce poniosły dotkliwą stratę. Jego uczniowie i współpracownicy stracili Kierownika, którego brak długo jeszcze będą odczuwali.

SPIS PRAC I PUBLIKACJI PROF. DR Z. KAMIŃSKIEGO

1. Z. Kamiński: Ilość próchnicy rozpuszczalnej w oborniku fermentowanym na zimno i na gorąco. Praca nie publikowana, cytowana w pracach prof. Niklewskiego.
2. Z. Kamiński i St. Zajaczek: Badania nad systemem dokrewnym jeża (*Erinaceus*). Streszczenie w Comptes Rendus Seances de la Soc. d Biologie. T. CXLI. 1947, 21.
3. Z. Kamiński: Redakcja tłumaczenia podręcznika Popowa — Żywienie zwierząt gospodarskich. W-wa, PIWR. 1955.
4. Z. Kamiński: Dlaczego dwie genetyki? Życie Nauki. 1950, 3—4.
5. Z. Kamiński: O nowy rodzaj filmu w nauce hodowli zwierząt. Przegląd Hodowlany, 1—2, 1949.
6. Z. Kamiński: Witaminy, niezbędny składnik pokarmu. Wiedza Powszechna. Warszawa 1949.
7. Z. Kamiński: Instrukcja do przeprowadzania prób ze skarmianiem liści buraka cukrowego. Poradnik Plantatora. Poznań, 1950.
8. Z. Kamiński i Wł. Flak: Z badań nad zwiększeniem żywotności ryb (Pstrąg tęczowy). Biuletyn C. I. R. 1951.

9. T. Marchlewski i Z. Kamiński: Polispermia u psów. Sprawozdania P. A. U. T. LII. 6, 1951.
10. Z. Kamiński i K. Siess: Rzekomy sen zimowy królików (z badań nad wpływem niskich temperatur na ssaki). Sprawozdania P. A. U. T. LIII., 6, 399.
11. Z. Kamiński: Tłumaczenie artykułu Sokołowskiej — Zagadnienia biologii zapłodnienia zwierząt. Problemy Zootechniki. PWRiL. Warszawa, 1951.
12. Z. Kamiński i Z. Piotrowicz: Leczenie kataru zwykłego i ropnego u królików (z badań nad wpływem niskich temperatur na ssaki). Medycyna Weterynaryjna, 9, 1952.
13. Z. Kamiński i Bilewicz: Rozród u ssaków. Zagadnienia Twórczego Darwinizmu. PWRiL. Warszawa 1952:313.
14. Z. Kamiński: Metody i osiągnięcia zootechniki miczurinowskiej. Zagadnienia Twórczego Darwinizmu, PWRiL, Warszawa 1952, 487.
15. Z. Kamiński, J. Niweliński i Z. Żebracka: Wpływ cholesterolu na czynności rozrodcze samców królików. Folia Biol. 3, 1953.
16. Z. Kamiński, O. Kardymowicz, Z. Piotrowicz i Z. Żebracka-Szczęśna: Z doświadczeń nad wymianą białka w jajach wylęgowych. Folia Biol. 1954. 3—4, 267—289.
17. Z. Kamiński i Z. Staliński: Wpływ heterospermicznego unasieniania samcami tej samej rasy na wagę noworodka u królików. Postępy Nauk Rolniczych, 3, 1955.
18. Z. Kamiński, O. Kardymowicz i Z. Staliński: Niektóre zagadnienia dotyczące determinacji płci u zwierząt gospodarskich. Zeszyty Problemowe „Kosmosu”, 5, 1956.
19. Z. Kamiński, Z. Piotrowicz i Z. Staliński: Wpływ ziębienia ciążarnych samic na plenność, długość ciąży, wagę miotu, wagę noworodka i wyrostowość postembrionalną (królik). Postępy Nauk Rolniczych 2, 1957.
20. Z. Kamiński: Metoda heterospermii w praktyce hodowlanej jako czynnik dziedzicznie zwiększający wyrostowość. Postępy Nauk Rolniczych, 1, 1958.
21. Z. Kamiński: ABC genetyki populacji. Kosmos, seria A, 6, 1958.
22. Z. Kamiński: Wpływ zmniejszonej liczebności płodów, zmniejszonej liczebności miotu i unasieniania heterospermicznego samcami tej samej rasy na wyrostowość postembrionalną (królik). Roczniki Nauk Rolniczych. 1959, 74-B-2:305—316.
23. Z. Kamiński, A. Knothe i Z. Staliński: Odziedziczalność wagi samic po urodzeniu i przy odsadzeniu w stadzie merynosa polskiego hodowanego w Jędrzychowicach. Postępy Nauk Rolniczych, 1, 1960.
24. Z. Kamiński: Redakcja tłumaczenia książki P. J. Szmidta — Anabioz. PWN. Warszawa 1960.
25. Z. Kamiński: Miernik czasu w badaniach biologicznych. Zeszyty Naukowe WSR w Krakowie, 11, 1961.
26. Z. Kamiński: Sesja Naukowa Oddziału PTZ w Krakowie w dniu 27 marca 1961 r. poświęcona powojennym wynikom hodowli bydła czerwonego polskiego w woj. krakowskim. Zagajenie i podsumowanie dyskusji. Materiały z Zebrań Naukowych PTZ, nr 3. Kraków 1961.
27. Z. Kamiński, T. Piestrak, Z. Staliński i St. Wężyk: Oszacowanie stopnia inbrodu i spokrewnienia w stadzie bydła czerwonego zapisanego do księgi krajowej na terenie woj. krakowskiego w latach 1957—1960. Roczniki Nauk Rolniczych. 1962. 79-B-4:1—14.